

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Pracoviště: katedra společenských věd

Datum odevzdání posudku: 30. 1. 2015

Jméno a příjmení studenta: Eva
Žáková

Obor: VV - OV / ZŠ

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Salim Murad, PhD

Oponent diplomové práce:

Mgr. Anna Maršíková, M.A.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

(posudek vedoucího/oponenta práce)

Název práce: Radikální pravice v politickém systému České republiky

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možných známek: A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce, její téma a cíle

(úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce, relevance tématu a cílů práce z hlediska přínosu pro určitý vědní obor, pedagogickou praxi apod.)

A	B	C	N
---	---	---	---

Téma práce je zajímavé a pro vyučující oboru Výchova k občanství relevantní. Práce je rozsáhlá, do značné míry je tomu však, v případě některých částí práce, jen díky přepisování příslušných kapitol jiných publikací, či dokonce jedné publikace. K pozitivům patří, že práce je členěna logicky, sleduje časovou posloupnost představovaného tématu, je přehledná. Na základě přečtení práce čtenář skutečně získá vhled do historie a částečně i do současnosti fenoménu krajní pravice v ČR.

2. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem, napojení na existující datový a literární kontext, využití literárních rešerší pro volbu tématu práce a formulaci výzkumného problému, práce s cizojazyčnou literaturou)

A	B	C	N
---	---	---	---

Rozbor viz závěrečné shrnutí.

3. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod, popřípadě metodologické zdůvodnění výběru metod)

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce je rozsáhlá, působí však nezaměřeně. Neobsahuje výzkumnou otázku, není zcela jasné, co je cílem práce. Práce pojednává o mnohém, spíše však povrchně a někdy i za cenu citování jediného zdroje (viz dále v posudku). Souhrnně práce poskytuje čtenáři základní orientaci v daném tématu, ale vlastní analytický přínos autorky je sporný.

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém, správná práce s pojmy a koncepty, kontextuální správnost argumentace)

A	B	C	N
---	---	---	---

Diplomantka prokázala orientaci v dané problematice na základní úrovni. Je dobře, že zařadila kapitolu vysvětlující užívanou terminologii. Autorka se snaží vysvětlit užívané pojmy i to jak je konceptualizuje, ale zrovna tato kapitola je příliš lakonická. Více viz závěrečné hodnocení.

5. Závěry a naplnění cílů

(jsou formulovány jasné závěry, je zřejmé, jaké poznatky práce přinesla, jsou nové poznatky vztaženy k původnímu literárnímu kontextu, jsou výsledky práce nahlíženy kriticky – například jsou uvedena omezení pro jejich platnost?)

A	B	C	N
---	---	---	---

Autorka představila dané téma na základě reprodukce relevantní literatury, informace spíše přebírá, z velmi omezeného počtu zdrojů, než aby s nimi dále analyticky pracovala. Závěr práce, který je souhrnem autorčiných nálezů a slouží k vyjádření jejích analytických závěrů, je příliš stručný.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

(odborný jazyk, gramatická a pravopisná správnost, stylistická kvalita)

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce se dobře čte, obsahuje některá neobratná stylistická vyjádření, ta jsou však spíše výjimečná a nejsou překážkou pro pochopení textu. (Více viz níže).

7. Formální a grafická úroveň práce

(obsahuje práce všechny náležitosti, jaká je její grafická úroveň)

A	B	C	N
---	---	---	---

Po formální stránce je práce v pořádku, je dobře zpracována, je přehledná. V tomto smyslu splňuje nároky kladené na diplomové práce. Vhodně jsou zařazeny přílohy, o nichž autorka v práci pojednává.

Celkové zhodnocení práce, popřípadě otázky k obhajobě

Bohužel autorka práce se nedostavila ani jedenkrát na konzultaci v průběhu psaní své diplomové práce.

Pokud jde o práci s literaturou a dalšími informačními zdroji, lze konstatovat, že publikace, z nichž autorka čerpá, jsou publikacemi dobře zvolenými a relevantními. Mohlo jich být jistě více než oněch čtrnáct v podobě tištěných publikací, které autorka uvádí v seznamu literatury. Pokud jde o internetové zdroje, ty jsou dobře citovány v odkazech pod čarou, ale ne již v souhrnném seznamu strany 157 až 159. Zde jsou uvedeny pouze internetové adresy bez bližšího upřesnění, což je málo.

Vzhledem ke studovanému tématu je škoda, že autorka práce nesáhla po dalších výborných publikacích Miroslava Mareše a Štěpána Výborného, například knihu *Militantní demokracie ve střední Evropě*, CDK 2013.

Velkým problémem práce je nedostatečné citování na stranách 33 až 53. Jedná se o čtyři podkapitoly, které se věnují „Historii krajní pravice v českých zemích“. Všechny jsou parafrází této publikace: MAREŠ, Miroslav. *Pravicový extremismus a radikalismus v ČR*. 1. vydání. Brno: Barrister & Principal a Centrum strategických studií, 2003. Zhruba na každé čtvrté straně se jako odkaz na citovanou literaturu objevuje „tamtéž“ a příslušné stránky. Oněch dvacet stran práce není doslovným přepisem, jedná se o převyprávění příslušné knihy autorčinými slovy. Jaký je však přínos takovéto práce, kdy autorka čerpá jen z jednoho díla....

Pokud jde o nedostatečné citování, platí to též o stranách 93 až 100, opět není vůbec zřejmé odkud autorka čerpá, nejsou k těmto stranám uvedeny vůbec žádné zdroje.

K závažným pochybením práce též patří, že od roku 2009 máme v ČR nový Trestní zákoník. To však autorka nereflektuje a v práci cituje starší literaturu (Kotulan rok vydání 1999). Tím pádem je práce v tomto neaktuální a do značné míry zavádějící. Navíc zdroj opět není citován dostatečně. Viz strany 84 až 85.

K dalším problematickým otázkám práce patří:

Str. 81 - extrémistické trestné činy – bylo by dobré vysvětlit, proč je takto autorka označuje. Výtržnictví není extrémistický trestný čin – mělo by být uvedeno, že i výtržnictví může být trestný čin s extremistickým podtextem. Příslušná pasáž je v podání autorky práce přílišným zjednodušením a zkrácením původního zdroje – stránky Ministerstva vnitra ČR.

str. 82 – v ČR není soudní stráž, ale justiční stráž

str. 83 Postihy trestných činů extrémní povahy – zde je v práci kurzívou naznačena citace, ale chybí zdroj.

Vysvětlení by si zasloužila též věta na straně 10: „V boji s pravicovým extremismem pomáhali i ultralevicoví extremisté, kteří však již nejsou předmětem této diplomové práce.“

Pokud jde o stylistická pochybení, pak na straně 11 se píše: „Druhým úkolem je provést krátký exkurz na přelom devatenáctého a dvacátého století, kdy zde vznikali předchůdci současné ultrapravice. Těžiště práce spočívá ve třetím úkolu, kdy jsme se podrobně zabývali soudními spisy, které vedly ke zrušení Dělnické strany. Tento bod byl doplněn o vývoj, program, symboly a volební výsledky.“

Na straně 16 až 17 autorka píše: „Při zpracování této diplomové práce jsme se ale vždy snažili využívat důvěryhodných zdrojů, jakými jsou oficiální stránky Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Nejvyššího správního soudu, Českého statistického úřadu, Dělnické strany či Dělnické strany sociální spravedlnosti.“ Nepřijde mi šťastné dávat do stejné roviny Ministerstvo vnitra ČR, Český statistický úřad a Dělnickou stranu. Možná měla autorka spíše psát o použitých primárních zdrojích.

Na straně 19 se autorka věnuje Levicovému extremismu. Píše: „Pod komunismus můžeme zařadit i stalinismus, maoismus a frankfurtskou školu. Dále sem můžeme zařadit nemarxistické proudy jako jsou komunistické sklony prvotního křesťanství, utopické smýšlení a raný socialismus.“ To je příliš zkratkovité tvrzení, které by jistě chtělo více vysvětlit, třeba ona zmiňovaná „frankfurtská škola“.

Na straně 20 se vyskytuje označení „neextrémisté“, nejsem si jist, zda je vhodné použít takový novotvar.

Na straně 21 diplomantka cituje Jana Charváta a píše, že pravicový radikalismus vede k netoleranci k jakékoliv nadnárodní spolupráci. Z historie, ale i ze současné Evropy však víme, že mnohé radikálně pravicové síly spolu vzájemně kooperují. Možná autorka měla blíže vysvětlit co přesně má na mysli.

Na straně 22 autorka píše, když cituje definice politických stran: „Jednu z nejznámějších vyslovil E. Burke.“ – Zde by bylo na místě psát. E. Burke.

Kapitola 4. 2. Je převzatá typologie politických stran, se kterou autorka dále nepracuje, ani ji nekomentuje. (str. 24).

Od strany 26 začíná kapitola Vznik politických stran. Kapitola je až na stranu 28 a neobsahuje jedinou citaci. Není tak zjevné odkud informace pocházejí.

Na straně 31 se objevuje věta: „Rovněž v českých zemích existovaly v tomto období antisemitské proudy, které navazovaly antijudaismus.“ Zde by asi mělo být navazovaly na.

V již zmiňované části práce, která se věnuje historii krajní pravice v Českých zemích se na straně 34 objevuje tvrzení: „Obecně rozhodně nelze srovnávat pravicovou prvorepublikovou politiku meziválečného Československa s evropskými pravicově extremistickými hnutími ve dvacátých a třicátých letech, a to i přesto, že hranice prvorepublikového pravicového extremismu jsou díky celkové demokratické orientaci Československa velice těžko určitelné.“ Opět, bylo by dobré vysvětlit v čem spočívá určení hranic prvorepublikového pravicového extremismu kvůli demokratické povaze režimu. Na straně 36 by ve větě „Přesto však v jejím okolí vznikl ve dvacátých letech český fašismus, který byl utvořen nacionalisty nespokojenými s politickým a ekonomickým vývojem Československa, které také imponoval Mussoliniho pochod na Řím.“ – má být kterým.

Když na straně 55 autorka píše: „Díky zločinnosti, která se objevovala ve zvýšené míře u romské národnosti, začalo mnoho obyvatel s krajní pravicí souhlasit či skrytě sympatizovat.“ Bylo by vhodné toto tvrzení nějakým způsobem doložit. Ať již průzkumem veřejného mínění, či citací nějaké odborné autority atd.

Na straně 56 stojí: „Mezi největší úspěchy lze považovat volby v roce 2002, kdy se strana Republikáni Miroslava Sládka stala nejsilnější krajně pravicovou stranou.“ Toto tvrzení je mylné, jak ostatně vyplývá i z dalších částí práce, kde diplomantka popisuje, že SPR – RSČ byla i parlamentní stranou. Což byl výsledek, kterého v roce 2002 nedosáhla. Není také jasné, proč autorka mezi roky 1992, kdy shrnuje výsledky voleb do PSP ČR a volby v roce 1996 vřadila výsledky voleb do Evropského parlamentu. (Strana 61). Na straně 64 autorka píše o větší „radikalitě“. Má na zřeteli spíše radikalnost. Na straně 65 autorka přebírá informace od Dělnické strany, bylo by vhodné tyto informace doplnit i z jiných zdrojů pokud možno. Na straně 66 píše o ukončení činnosti DS v roce 2010, ale nepíše o prvním pokusu o rozpuštění DS. Tomuto se věnuje až na následujících stranách. Je škoda, že autorka práci nekontrolovala pečlivěji, aby takovéto zbytečné chyby odstranila.

Stylisticky také není vhodná věta: „Neonacistická hnutí často používají kombinace znaků z dob Německa jako císařství a nacismu.“ (strana 70).

Na straně 83 autorka uvádí: „Za aktéry, kteří bojují proti pravicovému extremismu, lze pokládat i členy romské domobrany.“ Opět bez dalšího vysvětlení nelze položit rovnítko v podobě výčtu organizací, které se zabývají problematikou pravicového extremismu a uvést Evropské středisko pro práva Romů a „členy romské domobrany“. (strana 83).

Jazyková nepřesnost je i na straně 95 „Rozebírá se zde i politická strana a její právnická osoba a vstup občanů do ní.“

Strany 95 a 96 opět není jasné, odkud autorka bere informace. Na straně 97 se objevuje slovo „odštěp“, kdy je myšlena asi odštěpenecká organizace, či spíše pobočka.

Na straně 105 čteme: „V případě programu Dělnické **strana** není domovské právo těmito důvody odůvodněno.“ Strany 107 a 108 opět není zřejmé odkud je citováno. Vhodné by bylo vzhledem ke kontextu jinak formulovat větu: „Strana chce zamezit nárůstu imigrantů.“ (128). Na straně 151 autorka cituje jako zdroj Tiscali, který není relevantním zdrojem.

Z výše zmíněných důvodů hodnotím práci známkou dobře. Nároky kladené na diplomové práce splňuje v nejméně ještě přijatelné míře.

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií hodnocení práce):

~~A~~ - výborně	~~B~~ - velmi dobře	C - dobře	~~N~~ - nevyhověl
------------------------	----------------------------	-----------	--------------------------

V Českých Budějovicích dne 2.2.2015

Gal. M
.....
Podpis vedoucího/oponenta diplomové práce